

Geachte heren burgemeesters, dames en heren volksvertegenwoordigers, Mijnheer de voorzitter, beste vrienden,

David Van Reybrouck is de laatste jaren vaker in de prijzen gevallen en omstandig gelauwerd voor zowel zijn wetenschappelijk onderzoek en literair talent als voor zijn maatschappelijk engagement. En terecht. Bijgevolg blijkt hij een meer dan geschikte kandidaat om met de Van Ackerprijs vereerd te worden.

Reeds een 3-tal jaren circuleert zijn nominatie binnen de stichting opdat hij de recentste laureaten, de gebroeders Luc en Jean-Pierre Dardenne, zou opvolgen. Dat in de lange rij van zeer verscheiden kunstenaars die begon met Frans Maseereel, maar waar ook andere monumenten als oa. L.P. Boon, Hugo Claus, Roger Raveel, Toots Thielemans en Alain Platel op prijken. Allemaal grote en eigenzinnige persoonlijkheden met een kritisch en inspirerend oog voor wat er in onze samenleving geschiedt, een merkwaardige artistieke expressie en een sterke hang naar ongebreideld vrij denken en spreken.

David Van Reybrouck werd geboren in Assebroek, Brugge op 11 september 1971, de in het collectief geheugen gebrandmerkte 9/11 maar ook de bewuste datum waarop een democratisch verkozen president als Allende in Santiago De Chile zelfmoord werd. Maar niet omdat hij op de lokale morzel grond het levenlicht zag past hij in het geciteerde rijtje, maar wel omdat hij een ware wereldburger is met een ongebonden, onafhankelijke en open blik op de wereld.

Ik geloof geenszins in astronomie en andere voorbestemdheden, maar het is aardig meegenomen dat David bezeten is van geschiedenis en zijn effect op de actualiteit. Hij studeerde archeologie en filosofie aan de universiteiten van Leuven, Cambridge en Leiden, maar geniet vooral bekendheid als cultuurhistoricus, publicist, auteur van zowel romans, poëzie als toneelstukken. Daarbij graaft hij als een kruising tussen een archeoloog en bioloog in het zijn en wezen van de menselijke soort en ontleedt hij als een vlijmscherpe geschiedkundige het verleden maar zonder ooit de relevantie ervan voor het heden en de toekomst uit het oog te verliezen.

Die merkwaardige kwaliteiten heeft hij niet alleen bewezen in een meeslepend boek als “De Plag” en de prangende toneelbewerking ervan onder de naam “Die Siel van die Mier”, maar ook in een meer dan verhelderend politiek manifest als “Pleidooi voor populisme” (verplichte lectuur voor elkeen die met politiek, democratie en gezond verstand begaan is) en met zijn democratiserende en emanciperende concrete acties rond de G1000 in november 2011. Niet voor niets immers kreeg onze bekroonde auteur ook nog in 2007 de Arkprijs van het Vrije Woord.

Uiteraard mogen we zijn magnum opus nl. “Congo. Een geschiedenis” niet vergeten: een unieke historische docu-roman over een kolonie die wij Belgen wel leeggeroofd hebben, maar waar we in tegenstelling tot bv de Nederlanders met hun Indonesië cultuur-historisch weinig tot niets van hebben willen opsteken. “Een knap gecomponeerd verhaal over slavernij en kolonialisme, veerkracht en overleven. Een meeslepend geschiedeniswerk van een historicus en een romancier” zoals de jury van de prestigieuze AKO-literatuurprijs het treffend omschreef. Hetzelfde meesterwerk werd in hetzelfde jaar ook bekroond met de even prestigieuze Libris Geschiedenis Prijs waarvan David Van Reybrouck een deel schonk aan de organisatie Human Rights Watch.

Mocht u, Dames en heren, Congo nog niet gelezen hebben, dan zou ik zeggen: blijf niet te lang plakken op de receptie straks en begin er aan. Voor de anderstaligen onder ons kan dat ondertussen of weldra ook in het Engels, Frans, Duits, Zweeds, Noors, Italiaans of Spaans.

En vandaag krijgt David Van Reybrouck de 2 jaarlijkse Van Ackerprijs. Een prijs die in geldwaarde geenszins opweegt tegen de eerder genoemde prijzen , maar die welgemeend uit het sociale en socialistische hart komt en een grote symbolische en humanitaire waarde heeft want hij gaat enkel naar mensen die zich vrij en ongebonden inzetten om onze wereld indien niet te redden dan toch een stuk mooier en leefbaarder te maken. David, wij zijn uitermate verheugd dat je deze alles te samen bescheiden Van Ackerprijs 2012 , bescheiden op zijn Van Ackers en zijn Brugs zou ik zeggen, aanvaard hebt en in ontvangst wil nemen uit de handen van onze voorzitter Sylvain Locuffier. Wij hopen dat je hem, samen met dit even bescheiden kunstwerkje, koestert en wensen je nog veel succes in je verdere ontplooiing als kunstenaar en maatschappelijk commentator.

Yves Roose, Schepen Cultuur en Onderwijs, Brugge.